Muinsuskaitseamet
info@muinsuskaitseamet.ee

Teie: 16.09.2019
Keskkonnaministeeriumile saadetud
kiri nr 1.1-7/2052-1
Meie: 22.10.2021 nr TO-JUH-6/238

Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamise aruande avalikul väljapanekul esitatud tagasiside vastused

Allpool edastame vastused Teie 16.09.2019 Keskkonnaministeeriumile saadetud kirjas toodud tagasisidele. Kindlustamaks seda, et meie vastused osapoolte esitatud kommentaaridele ja seisukohtadele oleksid võimalikud sisulised ja ammendavad, on vahepealsel perioodil teostatud täiendavaid eksperthinnanguid ja analüüse, mille järeldused kajastuvad ka täiendatavas keskkonnamõjude hindamise aruandes.

Kommentaar nr 1: KMH aruandes ei ole arvestatud Muinsuskaitseameti 2017. aastal esitatud seisukohaga. Analüüsimata on jäetud tuulepargi rajamisega kaasnev mõju kultuuripärandile, sh kaudne mõju ning koosmõju teiste tegevusliikidega. Teostatud ei ole allveearheoloogilisi uuringuid tuulikute ning planeeritavate merekaablite alal. Samuti ei ole käsitletud aruandes teiste asutuste teostatud asjakohaseid merepõhjauuringute tulemusi (nt Veeteede Amet, Merevägi).

Vastus: KMH raames on käsitletud teadaolevaid kultuuripärandi objekte nii tuulepargialade kui merekaablitrasside piirkonnas ning hinnatud kultuuripärandile avalduda võivat mõju (ptk 5.10). Hinnatud on kavandatava tegevuse mõju kultuuripärandi objektide säilimisele. Käsitletud on laevavrakkidele avalduda võivat hüdrodünaamilist mõju, sh heljumi teket, levikut ja settimist ümbritseval merealal. Nagu KMH aruandest selgub, siis enamus tööde käigus tekitatud heljumist settib tuulikute ja kaablite vahetus läheduses ehk jääb suhteliselt lokaalseks ning olulistes kogustes setete kandumine muinsuskaitseväärtustele on vähetõenäoline. Nagu on toodud ka KMH aruandes, siis sõltub kavandatava tegevuse täpne mõju kultuuriväärtusega objekti liigist ja selle kaugusest tuulikutest ning merekaablitest. Tuulikute asukohti tuulepargi arendusalade sees ning merekaabli täpset kulgemist ei ole praeguseks määratud. Need pannakse paika tulevikus tehnilise projekteerimise käigus. KMH aruandes on hinnatud mõju sellises ulatuses nagu seda olemasolevad andmed võimaldavad.

ENEFIT GREEN AS
Lelle 22, 11318 Tallinn
Tel 5865 4999

Reg. kood 11184032
info@enefitgreen.ee
www.enefitgreen.ee

Kommentaar nr 2: Allveearheoloogilise uuringu eesmärk on veealuse kultuuripärandi otsimine, tuvastamine, lokaliseerimine ja dokumenteerimine. Kultuuripärandi kaardistamine ja väljaselgitamine on tuulepargi ala määramise seisukohalt oluline asjaolu ning ühtlasi ka vajalik pikaajalise tegevuse läbiviimisel merepõhjas tagamaks olemasoleva, kuid hetkel teadmata veealuse kultuuripärandi säilimist. Eelnevad allveearheoloogilised uuringud kultuuriväärtusega objektide kindlaks tegemiseks ennetavad mainitud leidude kahjustamist või hävitamist juba alanud tööde käigus. Lisaks võivad paljud 20. sajandil hukkunud ajaloolised laevavrakid kujutada endast ohtu merekeskkonnale nii lõhkekehade kui ka laevavrakkides veel leiduva kütuse osas. Eelnevat arvestades on oluline teostada allveearheoloogiline uuring keskkonnamõjude hindamise raames ja uuringu tulemusi käsitleda KMH aruandes. KMH aruanne ei ole asjakohane veealusele arheoloogilisele kultuuripärandile mõjude hindamise osas, sh on esitamata jäetud mõjude hindamise metoodika, Kaasata tuleb arheoloogiaekspert, et veealust arheoloogiapärandit käsitletavad osad saaksid vajalikul määral käsitletud ja analüüsitud.

Vastus: Nõustume, et tuulepargi rajamisel tuleb ennetada kultuuriväärtusega objektide kahjustamist või hävitamist ning ennetada ohtu merekeskkonnale nii lõhkekehade kui laevavrakkides veel leiduva kütuse osas. Oleme teadlikud, et nii tuulepargi arendusaladel kui merekaabli trassikoridoris ning nende läheduses merepõhjas võib olla seni avastamata kultuuriväärtusega objekte, mistõttu võib osutuda vajalikuks allveearheoloogilise uuringu läbiviimine. Allveearheoloogilise uuringu läbiviimine KMH raames olukorras, kus tehnilise projekteerimisega ei ole alustatud, tähendaks täies ulatuses uuringut kõikidel tuulepargi arendusaladel ning merekaabli võimalikes trassikoridorides. Märgime, et ainuüksi tuulepargi arendusalade pindala on tuulikute alternatiiv 1 korral 168,89 km2 ning alternatiiv 2 korral 140,48 km2. Otseselt tuulikute alla jääks neist mõlemal juhul vaid alla 1% suurune merepõhja ala. Uuring kõikidel tuulepargi arendusaladel ja merekaabli võimalikes trassikoridorides hõlmaks seega ebaproportsionaalselt suurt ala ning ei ole sellisel kujul otstarbekas. Leiame, nagu ka oma 15.06.2017 kirjas kirjutasime, et uuringu teostamine on mõistlik läbi viia paralleelselt tehnilise projekteerimisega. Ka KMH aruande ptk-s 1.4.3 on toodud, et täiendavad allveearheoloogilised uuringud on plaanis teostada projekti järgmises etapis, detailsemal projekteerimisel. Projekteerimise käigus pannakse paika iga konkreetse tuuliku täpne asukoht merepõhjas ning ehitustööde tehnoloogia ja kasutatavad seadmed. Uuringute tehnilise projekti kooskõlastame Muinsuskaitseametiga. Tehnilisel projekteerimisel arvestame allveearheoloogilise uuringu tulemustega ning veealuse kultuuripärandi nõuetekohase säilitamise tagamiseks teeme koostööd Muinsuskaitseametiga. Meie soov on vältida tuulikute paigaldamist laevavrakkide asukohtades või nende vahetus läheduses. Täiendame vastava infoga ka KMH aruannet.

Lugupidamisega,

(allkirjastatud digitaalselt)

Karmo Kõrvek

Meretuuleenergia arendusjuht
Enefit Green AS
karmo.korvek@enefitgreen.ee